

Administration, Bygninger, Økonomi og Personale

(Under bygninger husk hærværk: vinduer, lamper, hærværk ved indgangen skiltet o.s.v.)

Administration

Ledelsesgruppen består af direktør, Souschef og Førstearkivar. Kontorlederen er tilknyttet gruppen. Dagligt udgøres administrationen af direktør, souschef, kontorleder og overassistent.

Særlige besøg

Strukturplanen

Strukturplanen som iværksattes i 2000 er ikke ændret i 2001, og kommandovejen er fortsat således, at direktøren har det samlede ansvar for Grønlands Nationalmuseum & Arkiv, souschefen er foresat for faginspektører, fotograf, konservator og pedeller, medens førstearkivaren er foresat for arkivarerne. Kontorlederen er foresat for overassistent, rengøringsmedhjælp samt kustoder og kioskdirift.

Faste udvalg

- 1) Indkøbsudvalg: styrer indkøb af museumsgenstande.
Medlemmer : Emil Rosing, Hans Lange, Mariane Petersen.
- 2) Bygningsudvalg: Styrer alt vedrørende bygninger og omkringliggende arealer.
Medlemmer : Emil Rosing, Peter W. Olsen, Poul Henriksen.
- 3) Samarbejdsudvalg: fungerer som forbindelse mellem ledelse og personale.
Medlemmer : Emil Rosing, Niels Frandsen, Hans Lange, Peter W. Olsen.

Sikkerhedsorganisationen på Grønlands Nationalmuseum og Arkiv

Sikkerhedsrepræsentanten

Peter W. Olsen har deltaget i Teknisk Landsforbunds sikkerhedskonference i Middelfart, i dagene 19-21 januar, temaet for konferencen var ”Fokus på fremtidens arbejdsmiljø”.

Teknisk Landsforbund afholdt alle udgifterne i forbindelse med deltagelsen i den veltilrettelagt og faglig spændende konferencen.

Sikkerhedsgruppen

Som består af Joel Berglund og Peter W. Olsen.

Joel Berglund på obligatorisk sikkerhedskursus

Sikkerhedsudvalget

Som består af Joel Berglund, Peter W. Olsen og Emil Rosing.

Nu har alle tre medlemmer været på det obligatoriske sikkerhedskursus.

- 4) Sikkerhedsudvalg: har ansvar for arbejdspladsens sikkerhed i forhold til gældende lovgivning.
Medlemmer: Peter W.Olsen, Emil Rosing, Joel Berglund.

*Handlingsplan
Museumsnævnets sekretariat
EDB
Bygninger og lejede lokaler
Røde Pakhus*

Økonomi

Bevillingen var på kr. 7.556.000,- Regnskabet forventes at blive ca. kr. 8.100.000 - en overskridelse på ca. 7,2% eller kr. 544.000,-. De faste omkostninger så som lønninger, el/vand/varme, rengøring, securitas udgør over 80% af forbruget, hvilket gør det svært at overholde bevillingen, da den store bygningstype kræver megen vedligehold.

Kiosk, besøgstal, omsætning

Kustodefunktionen i kiosken varetages primært af studentermedhjælpere fra Ilisimatusarfik, og i skrivende stund udgøres den faste stab af Tugdlerunak` Storch, Randi Broberg og Arnannnguaq Kristiansen. De og deres vikarer tog i årets løb imod 15.970 besøgende, et fald på 1.717 i forhold til år 2000 – dog er heri ikke indregnet special-rundvisninger, receptioner og lignende. Besøgstallet må betragtes som pænt, hvorimod omsætningen kunne ønskes større, men det er svært at gøre udvalget i kiosken spændende på det lille areal, der er til rådighed.

Salg af diverse bøger, postkort og andre salgsvare udgjorde ca. kr. 190.000,-, hvilket var et fald på ca. 25% set i forhold til år 2000.

Besøgstal:	voksne	børn	i alt
Januar	532	442	974
februar	501	188	689
Marts	830	309	1.139
April	647	293	940
Maj	1.238	481	1.719
Juni	1.415	572	1.987
Juli	1.619	505	2.124
August	2.264	432	2.696
september	1.153	298	1.451
oktober	625	240	865
november	525	353	878
december	316	192	508
i alt	11.665	4.305	15.970

Tilskudsmidler

Udstillinger (husk hærværk og tyveri i udstillingen)

Mumieudstilling

Der blev i nogle måneder arbejdet med en revision af Mumie-udstillingen, men det blev opgivet i foråret. **(HL: Jeg mener at der skal være begrundelse for at den ikke blev til noget)**

Geologi

Råstofdirektoratet og GEUS havde tilbudt NKA en udstilling om det ældste liv som er fundet i bjergarter omkring Nuuk. Den elegante udstilling var produceret af Peter W. Uitterdijk Appel, Peter Warna-Moors og Carsten Thuesen fra GEUS (Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse), som også kom til Nuuk, hvor de satte den op. Udstillingen blev åbnet d. 29. marts.

Særudstillinger

Kulturnat

NKA deltog i Kulturnatten med et fælles arrangement, hvor byens borgere blev inviteret til at aflevere en eller flere genstande, som de syntes belyste et årti eller en periode på en helt speciel måde. Hver time var der rundvisning ved kendte personer (**Jonathan Motzfeldt, Jess G. Bertelsen, Henriette Rasmussen, Olga Poulsen, og andre ??? Ane Marie B. Pedersen må vide det.**)

Der var oplæsning for børn ved Karl Elias Olsen. Arkivets ”find-din-oldemoder” aktivitet blev en overvældende succes.

Denne særlige aften var en stor succes med formentlig over 500 besøgende. NKA fik dog ikke så mange genstanden ud af det som forventet.

Utikut

Afslutningen på samarbejdet mellem de to nationalmuseer om overførsel af grønlandske genstande blev markeret med åbningen af udstillingen: UTIKUT – RETUR – RETURN. Den åbnede i Det røde Pakhus d. 20. juni 2001 i overværelse af bl.a. de to kulturministre: Lise Skifte Lennert og **(HL) Kirkeminister Johannes Lebech.**

Udstillingen var en lidt komprimeret udgave af den samme afskedsudstilling i København. Det røde Pakhus viste sig at være en smuk udstillingsramme for lige præcis denne type udstilling.

Museumsgenstande

Særudstillinger

fotoudstilling

I samarbejde med Qaqortoq museum viste NKA fotoudstilling med Carl Høyers foto.

Billederne stammer fra Qaqortoq og omegne. Alle billeder stammer fra perioden 1950 -60-erne

Billedvævning

I samarbejde med Anne Mette Holm viste NKA billedvævning med forskellige dyr motiver i Norden. Anne Mette Holm er uddannet hos blandt andet hos Lis Alhmann, Kim Naver og afsluttede med svendebrev hos Vibeke Klint og endvidere med afgang for skolen for brugskunst. Anne Mette Holm viste følgende ”dyr” isbjørn med to unger, brunbjørn, ulve, los, ræve, jærv og grævlinge.

Retrospektiv udstilling med Einar Heilmann

I forbindelse med kunstner Einar Heilmann's 70 år fødselsdag udstillede NKA flere af Einar Heilmann's arbejder. Einar Heilmann er mere kendt for sine naturmalerier og han har blandt andet tegnet Nuuk Kommunes byvåben.

Eigil Knuth buster.

I sommer perioden viste NKA viste Eigil Knuth buster. I begyndelsen af 1980-erne overdrog til Grønlands Landsmuseum. Der blev vist 18-21 buster.

Heiko digte med fotos.

Tidligere museumsleder Kirsten Larsen Egede i Narsaq har lavet fotoudstilling med heiko - tekster. Senere blev de udstillede værker udgivet i bogform.

Inger Friis udstilling

NKA viste særudstilling af Inger Friis, som tidligere blev vist i Qaqortoq museum. Inger Friis havde familiær forbindelse til Grønland, idet hendes forældre og bedsteforældre boede i Qaqortoq og Nanortalik, i begyndelse i århundrede skiftet. Kunstneren er oplært i klassisk kinesisk fingermaling af den afdøde kinesiske mester, Yet Por Cheng. Udstillede billeder er malet med denne teknik.

Medvirken i andres udstillinger

Rundvisninger

UDLÅN TIL ANDRES UDS STILLINGER

Museet

Arkivet

PERSONALE

(* = tiltrådt, § = fratrådt) E-mail / direkte telefon

Emil Rosing, direktør 34 22 01
ernatmus@greennet.gl

Administration

Omstilling 32 26 11
grnatmus@greennet.gl

Jens Alstrup, konsulent / kontorleder * 34 22 02

Bea K. Jensen, kontorleder *§

Lars Blytman, kontorleder §

Hanne Jensen, overassistent §

Theodora Lyberth, overassistent §

Laakki Møller, overassistent §

Dorthe Vold, rengøring 34 22 03

Inspektører:

Joel Berglund, souschef 34 22 07

jbnatmus@greennet.gl

Hans Lange, museumsinspektør 34 22 08

hlnatmus@greenet.gl

Mariane Petersen, Museumsinspektør 34 22 09

mpnatmus@greenet.gl

Claus Andreasen, museumsinspektør 34 22 11

canatmus@greenet.gl

Mikkel Myrup, studentermedhjælper * 34 22 18

mmnatmus@greenet.gl

Arkivarer:

Niels Frandsen, førstearkivar 34 22 12

nfnatmus@greenet.gl

Ane Marie B. Pedersen, arkivar 34 22 13

ambpnatmus@greenet.gl

Mette-Astrid Jessen, arkivar §

Formidling:

Museumspædagog, ubesat

Dokumentation:

Erik Holm, fotograf 34 22 16

Paarnannguaq Kristiansen, registrator 34 22 16

pknatmus@greenet.gl

Konservering:

Peter W. Olsen, konserveringstekniker 34 22 15

ponatmus@greenet.gl

Frederik Larsen, studentermedhjælper * 34 22 15

flnatmus@greenet.gl

Bygninger og udstillinger:

Poul Henriksen, pedel 34 22 05
Josva Møller, pedelmedhjælper * 34 22 05
Kurt Christensen, pedelmedhjælper. §
Kornelius Kloster, pedelmedhjælper. §

Studertermedhjælpere:

NKA lægger stor vægt på at inddrage studerende fra Ilisimatusarfik i dele af arbejdet med henblik på senere ansættelser ved NKA eller på lokalmuseerne.

I årets løb var Aviaq Dahl, Boletta Vahl og Bibi Mikaelen fortrinsvis beskæftiget med at ordne og registrere arkivalier – alle er stoppede.

FORSKNINGSPOLITISK VIRKSOMHED

Museet har i foråret deltaget i udformningen af forventninger til en initiativstilling under KVUG og med forskningsforpligtelse i den grønlandske kulturarv (19.-20. årh.) og rådgivningspligt overfor grønlandske museer.

Museet har i efteråret dels afgivet forslag til KVUG til en arkæologisk forskningsstrategi i Nationalparken og dels medvirket ved udformningen af KVUG's forskningsstrategiske indspil til Det humanistiske Forskningsråd med et forslag om "Kulturen i Landskabet – Landskabet i kulturen. Arkæologisk og historisk udforskning af Grønland forhistorie."

MUSEETS VIRKSOMHED

Magasiner og Magasinarbejde

Museet råder over 5 magasiner af forskellig størrelse, der er fordelt med 2 i Betonpakhuset, 1 i Stenpakhuset, 1 i Røde Pakhus og 1 i Sorte Pakhus. Sidstnævnte rummer større samlinger som transportmidler (kajakker, umiak'ker, træbåde og slæder), en del zoologi, geologi og det meste af museets feltudstyr. Sorte Pakhus er ikke isoleret, hvilket begrænser dets anvendelse, og er et forhold der søges udbedret de nærmeste år.

Magasinernes indretning er ikke længere hensigtsmæssig, og pladsmanglen er mærkbar, hvorfor en omstrukturering af magasinforholdene vil være en væsentlig opgave i 2002. En imødegåelse af dette er ombygningen af Røde Pakhus, der blev afsluttet i februar 2001. Der vil således blive indrettet et helt nyt magasin med ideelle bevaringsforhold til dragtsamlingen på 1. og 2. sal med rummelige pakke-og arbejdsrum ved indgangen til samlingen. Der er indkøbt inventar, og en overflytning af dragtsamlingen vil finde sted i løbet af foråret 2002 i forbindelse med en nyregistrering og ompakning, som forestås af Mariane Petersen, Paarnannguaq Kristiansen og Peter W.Olsen.

(Forinden vil der blive lavet en helhedsplan for samtlige magasiner af et udvalg bestående af Mariane Petersen, Claus Andreasen og Peter W.Olsen. (CA: DET HØRER DA TIL 2002 !)

Claus Andreasen har i løbet af 2001 arbejdet med en nyordning af den eskimoarkæologiske samling, bl.a. arbejdes der med en registrering på edb, der kan tilfredsstillende spørgsmål om genstandene så som art, placering, materiale, nummer samt visse forskningsspørgsmål. Stud.mag. Frederik Larsen har afsluttet gennemgangen af den store "Porsild-samling" og arbejder nu med arkæologisk materiale overført fra Nationalmuseet i København.

Udlån og Deponeringer

- Genstande til ”North Atlantic Saga” udstilling i USA,
- Genstande til ”Full Circle” udstilling i Canada,
- Genstande fra ”Gården under Sandet” (GUS) på Nationalmuseet i København.
- Genstande fra ”Gården under Sandet” (GUS) på Institut for arkeologi, kunsthistorie og konservering, Universitetet i Oslo.
- Malerier til Grønlands Hjemmestyres kontorer og til Hans Egedes Hus.
- Kvindefigur af kul (Thule-kultur) til analyse af kulletets oprindelse i Brasilien.
- Genstande fra ”Eigil Knuth Site” Nordøstgrønland på Institut for arkeologi, kunsthistorie og konservering, Universitetet i Oslo
- Kulstykker fra Thule-pladser i Nordøstgrønland til analyse for oprindelse på GEUS
- Råmaterialer og genstande fra Eigil Knuth Site, NØ-Grønland søges belyst mht. art og oprindelse hos Lars Stemmerik, GEUS, og Minik Rosing, Geologisk Museum.

Udlån og deponering

Der har i det forgangende år bl.a. været udlånt genstande ud til:

- Udlån af div. genstande til ”Utimut – Retur – Return” udstilling på Nationalmuseet i København.
- Udlån af Johannes Kreutzmann’s figur til antropolog og museumsinspektør Birte Haagen’s vandrestilling, der skal rundt i Skandinavien.
- Udlån af norrøne genstande til udstillingen ”North Atlantic Saga” udstilling på The Smithsonian Institution, National Museums of Natural History , i USA.
- Udlån af norrøne genstande til Newfoundland Museum, St. John’s, Canada.
- Udlån af fotoudstillingen af Qunerseeq Rosing, til Nordens Hus i Reykjavik.
- Deponering af Gården Under Sandet (GUS) genstande til Nationalmuseet i København.
- Deponering af Gården Under Sandet (GUS) genstande til Universitetet i Oslo, Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatik, i forbindelse med forskning.
- Udlån af malerier til Grønlands Hjemmestyres kontorer og til Hans Egedes Hus.

Antikvariske Opgaver

Arealansøgninger

Der blev i 2001 behandlet 213 arealansøgninger, hvilket er mere end en fordobling i forhold til 2000 (73). De 192 kunne godkendes uden videre, medens der var indvendinger og bemærkninger til 21. De fleste ansøgninger kom fra Nuuk og Kangerlussuaq (142), og drejede sig for Nuuks vedkommende om fritidshytter (39), medens ansøgningerne fra Kangerlussuaq(113) oftest var boligrelaterede og handlede om lovliggørelse af eksisterende anlæg. Der var ingen ansøgninger fra kommunerne 04, 05, 09, 14 og 17, og bortset fra Nuuk og Kangerlussuaq lå antallet af ansøgninger mellem 1 og 12 med højeste frekvens i Narsaq (12), Sisimiut (12) og Ilulissat (10).

Der var en stor spredning i ansøgningernes formål, hvor hovedvægten lå på fritidshytter og boliger; hertil kom landbrug, fangst, turisme, andre erhverv, veje, energi, hundegårde og mere usædvanligt arealer til flagstang og bane til paint ball skydning.

Der blev endvidere behandlet flere lokalplaner og kommuneplantillæg, hvortil NKA ikke havde bemærkninger. Endvidere deltog NKA i et gruppearbejde omkring bemærkninger til frilandsplanen for Nuuk kommune.

Råstofsager

Der blev foretaget feltarbejde i forbindelse med forberedelserne til råstofudvinding i Sarfartoq området (se nedenfor) og modtaget et mindre antal efterforskningsager, der ikke krævede besigtigelse. Der foregår løbende gensidig orientering mellem Råstofdirektoratet og NKA.

Fredning

NKA tog i 1999 initiativ til at rejse en fredningssag på Austmannadalen med omliggende arealer i samarbejde med Nuup Kommune, Fisker- og Fangerforeningen og Direktoratet for Miljø og Natur. Der er udarbejdet en beskrivelse af området, der peger på de store værdier, der ligger i områdets natur og eskimoiske og norrøne historie. Det foreslåede omfatter ca. 800 km², der omfatter en rig naturmæssig variation af miljøet mellem indlandsisen og Nuuk fjordens indre forgreninger. Indlægget lå klar til behandling i kommunalbestyrelsen i 2001, og det forventes at denne del af processen går i gang i 2002.

Verdensarvsarbejdet

Oprindeligt er 3 områder foreslået til optagelse på UNESCO's verdensarvsliste (World Heritage):

- Jakobshavn Isfjord med landbræmme på hver kyst omfattende både Sermermiut og Qajaa.
- Området mellem Sarfartoq, Aasivissuit og indlandsisen
- Området fra indlandsis til yderkyst omfattende bl.a. Qassiarsuk, Igaliku og Hvalsø.

I 2000 gjorde Landsstyret det klart, at man foreløbig kun vil satse på Jakobshavn Isfjord, da der er aktuel interesse for udvinding af råstoffer i Sarfartoq området, og da der afventes et overordnet planarbejde i sidstnævnte område. I overensstemmelse med dette er der i 2001 arbejdet frem mod en fremlæggelse af argumenter for nominering til Verdensarvslisten. Dette sker i samarbejde med Direktoratet for Miljø & Natur, Ilulissat Kommune samt GEUS og Skov- og Naturstyrelsen, der er engageret til at udforme den endelige indstillingsskrivelse. Souschef Joel Berglund har i 2001 overtaget konsulent Poul Møllers plads som KIIP's repræsentant i det grønlandske Verdensarvsarbejde. Claus Andreasen gik sidst i 2001 i gang med den arkæologiske begrundelse af området ved Jakobshavn Isfjord til brug for en brochure.

Ruinpleje og monitorering af slid på fortidsminder

Plejarbejdet i Sydgrønland, Qassiarsuk, Igaliku og Hvalsø, har stået i bero i 2001. NKA har afventet resultatet af den helhedsplan for områderne, der har været undervejs i 2001, samt en koordinering af de forskellige tanker og tiltag, der er fremme om disse norrøne kerneområder. Helhedsplanen er igangsat af en styregruppe bestående af repræsentanter fra Narsaq Kommune, bygderådene i Qassiarsuk og Igaliku, Greenland Tourism, Direktoratet for Erhverv, NKA og Narsaq Turistkontor. Formålet er at give et bud på en sammenhængende planlægning, der imødekommer behovet for beskyttelse af fortidsminderne samt turismeudvikling og andre erhvervstiltag i bygderne. Denne plan kan også ses som en del af den kommuneplan, der er under udarbejdelse for områderne, og resultatet af begge planarbejder ses som en del af argumentationen for en nominering til Verdensarvslisten, når dette arbejde genoptages. For NKA deltager souschef Joel Berglund samt ad hoc arkitekterne Knud og Vibeke Krogh i København.

NKA har tidligere iværksat en soignering af ruinfeltet ved Ilisimatusarfik i Nuuk, og der er i 2001 lavet en aftale med Nuuk Kommune om dette arbejde.

Siden 2000 har NKA deltaget i en arbejdsgruppe nedsat på baggrund af en vedtagelse i Nordisk Ministerråd som en del af en nordisk handlingsplan om overvågning af slid på natur og kulturminder i de arktiske egne. Gruppen består af 2 medlemmer fra Norge/Svalbard, der har formandskabet og sekretariatsfunktionen, 2 fra Island og endelig 2 fra Grønland; fuldmægtig Mette-

Astrid Jessen fra Direktoratet for Natur & Miljø og souschef Joel Berglund fra NKA. Formålet er at finde frem til en metode til registrering af slid, der kan anvendes uden særlige forkundskaber og med et minimum af tekniske hjælpemidler. I Grønland har vi udvalgt 3 væsensforskellige forsøgsområder; Sermermiut sletten, Håbets Ø ved Nuuk og Akilia syd for Nuuk, der alle har været besøgt og beskrevet i 2001.

Bygningsfredningsrådet

Der har i 2001 været afholdt 1 møde, hvor rådet konstituerede sig med delvist nye medlemmer efter den hidtidige formands afgang. På forslag fra NKA lægges op til en ny struktur således, at rådet sammensættes af fagpersoner på en sådan måde, at det bygningshistoriske, det arkitektfaglige og det juridiske område er dækket, medens sekretariatet fortsat ligger hos KIIP. Endvidere en hyppigere mødefrekvens samt, at rådet selv kan indstille brug af midler til konsulentarbejde m.h.p. bevarende foranstaltninger og opgradering af EDB registranter til bygningsfredningsarbejdet.

Formand blev museumsinspektør Joel Berglund fra NKA, medlem arkitekt Mette Jensen fra Direktoratet for Bolig & Infrastruktur og sidste medlem jurist fra KIIP, der endnu ikke er udpeget, konsulent Poul Møller er fortsat sekretær.

Under mødet i november indstillede rådet til Landsstyremedlemmet fordeling af resterende midler i henhold til indkomne ansøgninger.

ARKÆOLOGISKE UNDERSØGELSER OG BESIGTIGELSER

Vandkraftværk ved Qorlortorsuaq i Sydgrønland

Foranlediget af planer om etablering af et vandkraftværk ved Qorlortorsuaq i Nanortalik kommune, foretog NKA ved museumsinspektør Joel Berglund og arkæolog Maria Hinnerson Berglund maj/juni en rekognoscering af det berørte område. Det drejede sig om bredderne og nærområdet omkring vandmagasinet, søen Tasersuaq, samt transmissionstracéen frem til Qaqortoq og Narsaq. De vejrmæssige vilkår var de værst tænkelige til feltarbejde og teltning, idet det regnede, heldøgnsregn, og var tåget i 10 af de 13 dage arbejdet varede. Af denne grund kunne vandringen langs tracéen fra søen til Igaliku fjorden ikke gennemføres, men genoptages senere i forbindelse med den endelige fastlæggelse. Ved opstemning vil vandspejlet stige 6 – 8 m, og alle 4 registrerede ruingrupper vil blive berørt. Det drejer sig om forrådsbygninger og foldanlæg primært af sten, der i givet fald kommer til at stå under vand. Rekognosceringen omkring søen foregik til fods og med chartret båd til de steder, der ikke kunne nås på anden måde.

Det lykkedes at gennemvandre strækningen ved Equaluit i Qaqortoq kommune, da museet i Qaqortoq var behjælpelig med at skaffe bådtransport.

Et vigtigt punkt var bestemmelse af tracéen forbi Hvalsø kirkeruin! Dette enestående kulturhistoriske mindesmærke måtte og må på ingen måde skæmmes af hverken ledninger eller master. Med denne nultolerance som ufravigeligt udgangspunkt blev der foreslået en tracéring, hvor kablerne blev lagt under jord og sten. Dette var muligt på ca. halvdelen af strækningen, men ville byde på vanskeligheder, som ingeniør J.Raae Andersen fra Greenland Resources A/S under vandringen ikke så nogen løsning på. I stedet er der senere fremkommet et forslag om helt at undgå nærområdet omkring kirkeruinen, hvilket nok er den optimale løsning.

Samlet vurdering er, at der ikke er de store antikvariske og fredningsmæssige problemer, når der bortses fra de berørte ruiner ved vandmagasinet, og såfremt tracéringen ved Hvalsø kirkeruin føres væk fra nærområdet.

Råstofudvinding i Arnangarnup Qoorua – Sarfartoq

I juni måned foretog Joel Berglund sammen med Project Manager Nigel Bennett fra New Millenium Resources en rekognoscering i Sarfartoq dalen m.h.p. lokalisering af egnet sted at krydse

elven med de større køretøjer, som skal føres frem til mineraliseringen. Helikopteren fløj i ganske lav højde langs den rute, som var bestemt ved NKA's rekognoscering i 2000. Noget bestemt sted blev ikke afgjort, men hensigten er at krydse elven på et lavvandet og bredt sted. Det blev understreget, at ingen rute ligger helt fast endnu, men når det kommer så vidt, vil den endelige tracéring blive fulgt af en arkæolog fra NKA. Det er vores indtryk, at forundersøgerne gør hvad de kan for at følge NKA's anbefalinger og anvisninger.

Besigtigelse Sermermiut – Håbets Ø – Akilia

Sammen med fuldmægtig Peter Nielsen og senere fuldmægtig Mette-Astrid Jessen fra Direktoratet for Natur & Miljø foretog Joel Berglund i begyndelsen af juli en gennemgang af Sermermiut sletten, Håbets Ø og Akilia m.h.p. vurdering af slid på overflade og kulturminde samt erosion. Disse besigtigelser er en del af det tidligere nævnte monitoringsprojekt og finansieres af Nordisk Ministerråd.

Udgravning i Nuuk fjorden

Museumsinspektør Mariane Petersen samt stud.mag. Frederik Larsen og stud.mag. Mikkel Myrup deltog i den afsluttende udgravning ved Arngit på Bjørneøen, som er en del af fil.kand. Maria Hinnerson Berglunds phd.projekt "Mobilitet og Estetik". Projektet er økonomisk støttet bl.a. af KIIIPs Forskningsfremme-fond og De grønlandske kommuners arkæologiske Fond. I projektet deltog desuden 1 student fra Göteborgs Universitet og 1 fra Aarhus Universitet samt en zoolog fra København.

"Midgaard 2001", arkæologisk feltarbejde i Frigg Fjord, Nordgrønland.

Museumsinspektørerne Claus Andreasen og Hans Lange deltog i en 14-dages ekspedition til Independence I-bopladsen: Adam C. Knuth Site. Pladsen blev opmålt, og en ruin blev udgravet, mens holdets 2 naturgeografer foretog naturvidenskabelige undersøgelser. Der blev desuden foretaget en rekognoscering af kystlandet i Frigg Fjord.

KNR-TV deltog i turen, og der blev bragt 2x3 (dansk/grønlandsk) TV-udsendelser om turen i november 2001.

Det kgl. Geografiske Selskab var initiativtager til ekspeditionen, og Kronprins Frederik var protektor.

ETNOLOGISK-HISTORISK ARBEJDE

Sammen med arkivar Mette Astrid Jessen fortsætter et fælles projekt på historisk belysning af Hans Egedes hus B 37 i Nuuk .

Qaquk

I løbet af oktober måned blev Qaquk besøgt af museumsinspektør Hans Lange sammen med museets fotograf Erik Holm. På Qaquk findes tidligere KGH indhandlingssted og den blev dokumenteret fotografisk i samarbejde med KNR-TV. Stedet er tidligere kendt som et stort hvidfisk fangstplads.

REGISTRERING

Registratoren arbejdede primært med registrering af etnografiske og recente materialer i samarbejde med Mariane Petersen. Derudover styrer registratoren tildelingen af museumsnumre og koordinerer sammen med konservator og fotograf den interne arbejdsgang.

Registreringen af det arkæologiske materiale varetages af de relevante inspektører.

Den sidste store tilbageførsel fra Nationalmuseet blev afviklet. Næsten 35.000 kulturhistoriske genstande og data fra Nationalmuseet i København er nu blevet overført til Grønlands Nationalmuseum og Arkiv. Før opsendelse er alle genstande blevet registreret, og forefindes nu på CD-rom (registreringen). Andre genstande, der har været bevaret på Grønlandssekretariatet i København er ligeledes blevet opsendt til NKA, og er løbende blevet registreret.

Accession (gaver og køb)

Museet har i årets løb modtaget forskellige genstande som gaver. Desuden er der foretaget en del indkøb.

Gaver

<i>KNK-nr.:</i>	<i>Genstand:</i>	<i>Giver:</i>
(KNK 2523)	Kædemedaljon og tegninger	Levi Zeeb, Nuuk
(KNK 2524)	Model af Hotel Qooqqut	Landsretten v/ Søren Søndergård, Nuuk
(KNK 2278)	Radio (Bang & Olufsen)	Henriette Lyng Kristiansen, Nuuk
(KNK 2527)	Fedstensfigur af Ludvig Falksen	Søren Peter Hostrup, Århus
(KNK 2528)	Plaquette (American Greenland Commission)	Ole Popp, Brønshøj
(KNK 2530)	Gamle film om Grønland	KNI v/Gerhard Petersen, Sisimiut
(KNK 2532)	Rensdyrgevir med inskriptioner	Bolattaaraq Josefsen, Nuuk
(KNK 2533)	Isbjørneskindsvanter	Gitte Stockmaar, Danmark
(KNK 2534)	Diverse husflids- og skindarbejder	Hans Moltved, Virum
(KNK 164)	Model af qajaq, hunde- og skydeslæde	Grete og Svend Jørgensen, Gundsømagle
(KNK 168)	Akvarel af Jeremias Karlsen	Flemming Skadhauge, Rønde
(KNK 2407)	Diverse løsfund: afslag m.m.	Mariane Petersen, Nuuk
(KNK 1004)	Tre fajancetallerkener	Helene Egede, Nuuk
(KNK 126)	Udstoppet skallesluger	Elias Lundblad, Nuuk
(KNK 770)	Harpunhoved, foldekniv (strandfund)	6. a, Ukaliussaq-Skolen, Nuuk
(KNK 2537)	Skindarbejder, postkort og fotos	Jette Stoltze Møller, Roskilde
(KNK 2538)	Lille Dannebrogflag på stang	Jens-Christian Chemnitz, Køge
(KNK 2531)	To kvindedukker i nationaldragt	Bent Thyge Johansen, Frederikssund
(KNK 2541)	Skindbroderet bælte	Grønlænderhuset, Århus v/Svend Kolte
(KNK 2338)	Dias (Grønlands-ophold 1972-73)	Anne-Mette Holm, Frederikssund
(KNK 2339)	Negativer (Godthåb/Nuuk 1960-61)	Anemarie Bjarnov, København

Køb

<i>KNK-nr.:</i>	<i>Genstand</i>	<i>Købt hos/af:</i>
(KNK 2525)	Godthåb-Medaljen 1728-1978	Antikvitetshandler, Østerbro
(KNK 2526)	To fedtstensskulpturer fra Paamiut	Anita Rørvig, Søborg
(KNK 2529)	Læderbælte	Johanne Christensen, Hårlev
(KNK 1362)	Maleri	Einar Heilmann, Nuuk
(KNK 1230)	Reproduktion – Hans Lyng	Agnete Højgaard-Olsen Hillerød
(KNK 963)	Oliemaleri – Karl-Peter O. Andersen	Ifm. Karl Peter's udstilling i København
(KNK 1391)	Tre malerier af Annelise Løvstrøm	Ifm. Annelise's udstilling i Nuuk
(KNK 2408)	2 halsvedhæng med 3 isbjørnehoveder	Samuel Korneliussen, Nuuk

Fra Grønlandssekretariatet

KNK-nr.: Genstand:

- (KNK 2198) Akvarel (kolonien Frederikshaab)
- (KNK 274) To sårpløkke
- (KNK 2064) Akvarel x 5 af Jakob Danielsen
- (KNK 2015) Litografi af Lars Møller
- (KNK 1876) Tuschtegning af Harald Moltke
- (KNK 2535) Tryk (1933) "Salamina" af Kent Rockwell
- (KNK 1127) Ældre kirkemodel
- (KNK 2536) Model af ældre grønlandsk hus

FORTIDSMINDEREGISTRET

I forbindelse med afviklingen af Grønlandssekretariatet blev hele Fortidsminderegistret overflyttet til Nuuk. Stud. mag. Mikkel Myrup er ansat til at varetage det daglige arbejde med at ajourføre de elektroniske registre og besværet med at sætte nye prikker på kortene. Han samarbejder med Claus Andreasen om alle faglige opgaver og problemer.

Stud. mag. Marit Zimmermann fra Grønlandssekretariatet har udformet manualerne til Fortidsminderegistret og i foråret (20.4. – 18.5.) var hun på NKA for at lære Hans Lange, Mikkel Myrup og Claus Andreasen, hvordan systemet fungerede.

Fortidsminderegistret er lavet i Access 2.0. Det er planlagt, at registret skal ændres til en nyere udgave af Access i 2002, men det er kostbart.

Udgravningstilladelser

I 2001 blev der som noget helt nyt udfærdiget skemaer til ansøgninger om Udgravningstilladelse. Det betyder, at der nu skulle være mere styr på såvel ansøgninger som begrundelser for ansøgninger samt at vilkårene er nogenlunde ens fra projekt til projekt. Skemaerne vil efter evaluering blive lagt på NKA's Hjemmeside i foråret 2002.

FOTOSAMLINGEN

Fotosamlingen er løbende beskæftiget med kontaktkopiering af ældre fotosamlinger med henblik på udarbejdelse af "kikke-albums" og forsvarlig opbevaring af originalmaterialet. Der er udført en række fotografiske opgaver til udstillinger og rekvirerede illustrationsopgaver. Der laves løbende fotografisk registrering af museets genstandssamling i samarbejde med registrator. Fotosamlingen er i år bl.a. blevet forøget med billeder fra Ane Marie Bjarnov, København (ca. 100 stks fra hendes ophold i Godthåb/Nuuk 1960-61). Desuden knap 200 dias fra Anne-Mette Holm (1972-73). Fotoafdelingens udstyr er varieret og udmærket, men ikke tidssvarende.

BIBLIOTEKET ?

KONSERVERINGEN

Peter

Konserveringsafdelingen er forsat bemanded med en konserveringstekniker ud af to normeret konserveringstekniker stillinger og en konservator stilling. Det vil være hensigtsmæssigt at mindst en af de to ubesatte stillinger snarest bliver besat.

Ud over det daglige arbejde på museet med opbygning af og nedtagning af udstillinger, håndtering af genstande, indlån og udlån af genstande, decideret konserveringsarbejde og administrativt arbejde, er det begrænset hvor mange eksterne arbejdsopgaver der har været i år, der har kun været enkle konserveringsopgaver for lokal museer og private.

Udstillinger

Udstillinger

I år er en af Grønlands Nationalmuseum og Arkivs faste udstillinger blevet udskiftet med en ny fast udstilling "Utikut-Retur-Return". I forbindelse med den nye udstilling har konservatoren blandt andet designet og udfærdiget nye montre til udstillingen. Monterne passer godt ind i det lavloftede, rustikke udstillingslokale som tidligere har været pakhus under Kongelige Grønlandske Handel (KGH).

Konservatoren har været ansvarlig for udpakning og opbygning af udstillingen "Utikut-Retur-Return" med hjælp og i godt samarbejde med museets øvrige ansatte. Ud over håndteringen lyssætningen og opsætningen af genstandene i udstillingen "Utikut-Retur-Return" har konservatoren også håndteret genstande i forbindelse med opsætning og nedtagning af øvrige udstillinger, i forbindelse med udlån og deponeringer af genstande, som der har været i årets løb.

Utikut udstillingen blev udstillet i det nyistandsatte Rødt Pakhus med åbning den 19. juni. Hvor bl.a. den danske kirkeminister Johannes Lebech, som stedfortræder for kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen som var på barsel og Grønlands minister for kultur, uddannelse, forskning og kirke (KIIP) Lise Skifte Lennert, holdt taler. Årsagen til ministerens deltagelse var at mange års arbejde blev afsluttet inden for "Udvalget for dansk- Grønlandske museumssamarbejde" hvor formålet var at tilbageføre museusgenstande fra Danmark til Grønland. Dette arbejde som startede i 1984 og blev afsluttet med udstillingen Utikut-Retur-Return i 2001, hvormed ca. 35.000 genstande er tilbageført til Grønland.

Udlån og deponering

Udlån og deponering

Igen i år har der været meget arbejde med indlån, udlån og deponering af genstande. Der er forud for udlånene konserveret en del genstande. Meget af arbejdet har igen i år været at håndtere ind- og udpakning af genstande, skrive tilstandsrapporter på genstandene, udfærdige udlåns- og forsikringspapirer samt at sørge for at alt var på plads for kureren, her under at alle led under transporten af genstandene er på plads, blandt andet adgang til air-siden i lufthavnene så opsyn med og håndtering af genstandene kan foretages.

Klimamålinger

Klimamålinger og magasiner

Der er blevet foretaget klimamålinger i magasinerne løbende. Specielt i det nuværende dragtmagasinet i stenpakhuset og i det nye dragtmagasin på første sal af Rødt Pakhus. Rødt Pakhus nye dragtmagasin skulle gerne kunne opfylde pladsbehovet for institutionens nuværende dragt samling og forhåbentligt også nogle år fremover.

I forbindelse med indretning og ombygning af Rødt Pakhus har der været en del overvejelser og beslutninger, som konserveringsteknikeren har været inddraget i. Hvilke materialer, der skulle

anvendes, hvordan magasinet skal indrettes, lys, varmekilder og så videre. Alt dette arbejde og samarbejde med andre faggrupper og kolleger har været særdeles spændende og lærerigt. Konserveringsteknikeren har lavet plan for indretningen af dragtmagasinet. Der bliver et pakke- og arbejdsrum umiddelbart inden dragtmagasinet, hvor man kan stå og håndtere dragterne, og der er blevet opsat reoler i dragtmagasin, som er blevet specialfremstillet til formålet.

Projektansættelse af tekstil konservator

Forslag til foto! Foto af det konserverede applikerede vægtæppe af Helga Bruun de Neergaard. Tæppet måler 187 x 138cm, det viser i fire vandrette felter forskellige scener af grønlandsk levevis. Grønlands Nationalmuseum og Arkiv købte i sommeren 2000 det applikerede vægtæppe i Danmark. Vægtæppet er lavet af Helga Bruun de Neergaard i 1940'erne i Grønland.

Helga Bruun de Neergaard:

Født 9. maj 1903, død 1994.

Boede gennem mange år i Grønland, hvor hendes mand (nr. to Ove Bruun de Neergaard) var kolonibestyrer først et par år i Maniitsoq så i Nanortalik. Helga interesserede sig levende for den grønlandske kultur og det grønlandske samfund og tog del i den offentlige debat om disse emner.

Det applikerede vægtæppe befandt sig i Danmark hvor det var købt. Peter var kurrer og havde tæppet med hjem til Grønlands Nationalmuseum og Arkiv i foråret 2001.

Til konservering af vægtæppet blev der opslået et stillingsopslag i foråret 2001. Til en projektansættelse af en tekstilkonservator. Grønlands Nationalmuseum og Arkiv fik projektansat tekstilkonservator Mette Jensen fra Svendborg, ansat ved Langelands Museum i Rudkøbing.

Mette var i konserveringen i seks uger, hvor hun fik konservere det applikerede vægtæppe. Det var et stort arbejde med rigtig meget syarbejde. Bagbeklædningen blev udskiftet, dele af motiverne så som kajakkerne i det ene af de fire felter, blev også udskiftet. Lige som der flere steder i felterne manglede dele af motiverne som blev erstattet med nyt.

Generelt var tæppet i dårlig stand, bl.a. fordi at tæppet er syet af genbrugsstof så som gl. anorakker, pyjamas og så var underlaget hvorpå applikationerne var syet af sækkelærred stempet "MADE IN U S A" og forskellige tal – heraf sluttes at det er sukkersække.

For af lette og skåne ophængning og nedtagning af tæppet, blev der lavet en ramme hvorpå der blev monteret den "hårde" side af velcrobånd. Den "bløde" side af velcrobånd blev syet på gjordbånd på maskine og båndet bagbeklædningen af tæppet.

Det var berigende og interessant for konservatoren på NKA med projektansættelsen af Mette.

Ligeledes var det også interessant for Mette at arbejde med arbejdsopgaven, konservere af det applikerede tæppe og at arbejde på en andet museum.

Konservator på NKA var meget glad for at projektopgaven med konservering af tæppet kunne lade sig gøre. Det var også godt af have kollega at diskuterer og vende faglige ting med.

Studieophold

Konserveringsteknikker Peter W. Olsen har været på tjenesterejse i Danmark.

Formålet med tjenesterejsen til Danmark i april og maj måned, var at deltage i nedtagningen af udstillingen ”Utimit – Retur – Return” på Nationalmuseet i København, at være kurrer for Utimit-udstillingens genstande til Nuuk og at komme på et studieophold på Nationalmuseets Bevaringsafdeling i Brede.

Formålet med studieopholdet På Nationalmuseets Bevaringsafdeling i Brede var at forbedre konserveringsteknikkernes viden, erfaring og lære nye metoder til konservering af genstande inden for forskellige materialegrupper, samt at få data om de materialer som anvendes og forhandler lister.

Medbragt fra NKA havde Peter en del forskellige genstande med til Brede, af forskellige materialer som skulle konservere under studieopholdet. De erfaringer og metoder som blev lært ved konservering af de medbragte genstande, skal senere bruges og anvendes i konserveringen på NKA. Peter arbejde på og besøgte de fleste af konserveringsværksteder.

Det var rigtigt dejligt at studieopholdet kunne lade sig gøre. Programmet for studieopholdet var rigtig godt tilrettelagt og Peter fik meget ud af det. Alt dette kunnet ikke havde ladet sig gøre uden de to Nationalmuseers samarbejde og uden alle medarbejderne på Bevaringsafdelingen. Derfor skal der lyde en stor tak til alle medarbejderne på bevaringsafdelingen som var utrolige søde, hjælpsomme, som lærte fra sig og som brugte meget tid og energi på mit studieophold.

Utimit-Retur-Return udstillingen skulle genopsætte på Grønlands Nationalmuseum og Arkiv (NKA) og det var derfor hensigtsmæssigt at Peter deltog i nedpakningen af udstillingen i København for bl.a. at lære og se hvordan man emballering, håndtering og hvilke procedure der er for forsendelse af museumsgenstande på Nationalmuseet i København. Samt at se udstillingen inden nedtagning, hvilket vil lette arbejdet med genopsætningen af udstillingen på Grønlands Nationalmuseum og Arkiv.

Kurrer

I forbindelse med hjemtagning af udlånte genstande til Utimit og den resterende del af Utimit udstillingen var Peter kurrer for disse genstande fra Danmarks Nationalmuseum i Brede til Nuuk. I Danmark fungerede Møbeltransport Danmark som kurrer i Kastrup Lufthavn. Godset blev indleveret i Kastrup og speditjonsfirmaet fulgte godset hele vejen til flyet, for blandt andet at se at det blev håndteret korrekt og at godset kom vel om bord i flyet. Da godset var om bord i flyet fik Peter besked her om.

I lufthavnene i Sdr. Strømfjord og Nuuk havde Peter søgt om og fået adgang air-siden så han kunne se og følge losning og lastning af flyene. I Sdr. Strømfjord sad Peter i bagageterminalen ved godset indtil godset og Peter skulle med fly til Nuuk. I Nuuk havde Peter bestilt en vognmand til at hente ham og godset ved Grønlandsflys luftfragtterminal. Gods blev laster og kørt til museet hvor godset kom under lås og alarm.

Feltkonservering

I perioden 15-25. august deltog Peter i seminarudgravningen af en nordbogård i Sydgrønland, nær Narsarsuaq, i Qoolortup Itinnera.

Seminarudgravningen af nordbogården var et samarbejde mellem Qaqortoq Museum og SILA-Danmarks Nationalmuseets Centre for Grønlandsforskning og hvor Grønlands Nationalmuseum og Arkiv var blevet inviteret til også at deltage i projektet.

Målsætningen for seminarudgravningen var at introducere eleverne fra to gymnasieklasse, fra Qaqortoq i arkæologi, og motiverer og gøre de studerende interesseret i museumsverdenen, så der kan rekrutteres nye medarbejdere til lokalmuserne og til Grønlands Nationalmuseum og Arkiv.

Det var utrolig spændende og interessant at deltage i seminarudgravningen. Alle deltagerne såvel museumsfolk som de studerende var utrolige engageret i projektet. Min opgave var at introducerer, hjælpe og vejlede se studerende i feltkonservering, såvel i praktisk i udgravningen som i teori under min undervisningen. Min undervisning omhandlede ikke kun feltkonservering, men også hvilke arbejdsopgaver jeg har som konservator arbejder med på Grønlands Nationalmuseum og Arkiv, og hvor og hvordan man bliver konservator.

Studererudgravningen med så mange tværfaglige museumsfolk, som på tværs af faggrænser havde et så godt samarbejde og var så hjælpsomme over for hinanden og over for de studerende, var en succes og en stor positiv oplevelse. Tak til ALLE deltagerne.

Andre opgaver.

Andre arbejdsopgaver på NKA

Konservatoren er NKA's sikkerhedsrepræsentant, medlem i sikkerhedsgruppen og i sikkerhedsudvalget. Konservatoren er næstformand i NKA's samarbejdsudvalg og medlem af NKA's bygningsudvalg, udvalget står for planlægning af og vedligeholdelse af museets bygningsmassen.

Andre opgaver som konservatoren står for, er blandt andet at sørge for at bestille emballage der anvendes til indsamling af genstande ved rekognoscering og udgravninger. Lige som konservatoren også står for materiale til korrekt opmagasinering af genstandene på museets magasiner.

Tilsynsrejser

Tilsynsrejser

Der har heller ikke i år været prioriteret midler til konservatorens tilsynsrejser til lokalmuseerne.

ARKIVETS VIRKSOMHED

Niels m.fl.

Besøg

Forespørgsler

Magasiner og tilgang

Tilsyn og indsamling

Konsulent-og kursusvirksomhed

Kommunernes journalplan

Øvrige journalplaner

*Øvrig konsulentvirksomhed
Udvekslinger og Samarbejde
Udstillinger
Arkivet i medierne*

GRØNLANDSSEKRETARIATET

MUMIEKONFERENCEN KONFERENCER

I dagene 4. – 10. september 2001 var NKA vært for **4th WORLD CONGRESS ON MUMMY STUDIES – NUUK 2001, GREENLAND.**

Kongressen afholdes hvert 3. år og som regel nær lokaliteter kendt indenfor mumieforskningen. Den store medieinteresse og de mange publikationer om mumierne fra Qilakitsoq var afgørende for, at konferencen blev afholdt i Grønland.

Der deltog mere end 80 udenlandske forskere i kongressen, som fandt sted i KATUAQ. I løbet af konferencen afholdtes mere end 80 foredrag fordelt på 10 temaer. Hovedparten af foredragene var rettet mod mumiefund fra Irak, Andesbjergene, Ungarn, Ægypten og Arktis.

NKA's medhjælperer Fuuja Larsen og Mikkel Myrup sikrede en helt fejlfri teknisk afvikling af det komplicerede foredragsprogram.

Kongressen var arrangeret af Claus Andreasen , Joel Berglund, Mette-Astrid Jessen og Niels Lynnerup.

Der forventes udgivet et bind med foredragene i løbet af 2002.

MUMIEFILM

Efter lang tids kommunikation om de kontraktlige forhold blev NKA og det engelske filmselskab Electric Sky i foråret enige om vilkårene for optagelse, produktion og salg af en 30 minutters film om mumierne fra Qilakitsoq, som selskabet optog på NKA og på Antropologisk Institut i København.

Optagelser på NKA og mumieundersøgelsen på DIH foregik fra mandag d. 7. til fredag d. 11. maj.

MUMIEUNDERSØGELSE

I forbindelse med filmoptagelserne blev mumie-babyen taget ud af sin montre onsdag d. 9. maj og kørt til Røntgenafdelingen på DIH for at få lavet en CT-skanning. NKA havde et forbilledligt samarbejde med overlæge John Lassen og sygeplejerske Gerda Kleist samt det øvrige personale på Røntgenafdelingen om CT-skanningen af babyen. Niels Lynnerup og John Lassen havde aftalt det hele og optagelserne er fremragende. Scannings-processen indgik i filmoptagelserne.

NKA ansatte konservator Pauline Knudsen i denne periode til at overvåge temperaturer og andre forhold ved håndteringen af mumierne i forbindelse med optagelserne.

FORSKNING, KONFERENCER, UNDERVISNING, FORMIDLING, MEDLEMSSKABER

FORSKNINGSPROJEKTER

Joel Berglund

Forsker i emner relateret til data og genstande fra udgravningen af "Gården under Sandet". Det drejer sig om forståelse af æstetik, tradition og sociale signaler på baggrund af ornamenterede genstande sat i forhold til andre fund i Grønland, Island og Norge. Der blev i denne forbindelse foretaget en studierejse til Bergen i Norge, hvor samlingen fra udgravningen af Bryggen på Bryggen Museet blev gennemgået. Med samme formål blev middelaldermuseet i Lödöse, Bohuslän i Sverige, ligeledes besøgt. Der arbejdes endvidere med ildstedets form og placering i forhold til arkitektur og tid, der vil blive set på værktøjsfund og sporene efter forarbejdning, samt de processer der førte frem til den sidste bygnings endelige kollaps.

Forskningen udføres primært på NKA med enkelte studierejser.

Frikøbt i 3 måneder i 2001 med midler fra Grønlands Hjemmestyres Forskningsfond, SILA samt netværkspenge fra Nationalmuseet i København.

Claus Andreasen

Forskningens udgangspunkt er den eneste større udgravning af en Independence II plads i nyere tid og den eneste fra Nordøstgrønland: Eigil Knuth Site (KNK 2076), Holm Land. Forskningen inddrager desuden data fra Shannon til Nordostrundingen (75°N- 80°N) om bebyggelsesmønstre, ressourceudnyttelse, boplads- og anlægsformer samt genstands- og andet materiale. Forskningen søger at belyse aktiviteter på lokaliteten og søger en forståelse af bosætningsdynamik og -vilkår i Nordøstgrønland. Projektet inddrager i tilgængeligt omfang materiale fra Scoresby Sund til Peary Land og fra Washington Land. Hovedvægten ligger på Independence II.

Frikøbt fra NKA med midler fra SILA i forbindelse med projektet i oktober og november, hvor jeg var placeret på SILA, Nationalmuseets Center for Grønlandsforskning.

Hans Lange

I samarbejde med Ph.d. antropolog Bo Wagner Sørensen blev der startet projekt "Migration i Grønland: en antropologisk analyse af livshistorier med fokus på betydningen af sted og lokal registrering af social forandring". Projektet er lagt an på interview med både de "oprindelige!Nuuk-boere, nuummiut, og tilflyttere af forskellige slags med det overordnede formål at indfange kompleksiteten og de mulige divergerende perspektiver på betydning af sted og social forandring. Livshistorierne forventes at give indsigt i forholdet mellem nuummiut og tilflyttere og deres respektive syn på Nuuk som sted og lokalsamfundet og forholdet mellem storby og mindre bygder, må antages at blive italesat. Forskningsprojektet er finansieret af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Statens Humanistiske Forskningsråd. I løbet af foråret 2001 blev der gennemført interviews med 19 personer som alle er bosat i Nuuk og projektet forsætter i 2002. Det umiddelbare resultat af projektet vil være en artikel, der retter sig mod et bredt publikum.

Niels Frandsen

Ane Marie B. Pedersen

FAGLIGE KONFERENCER

Emil Rosing

Joel Berglund

- Deltog i "4th World Congress on Mummy Studies" i Nuuk, d. 4-9.9.

- Deltog i "The 7th Meeting of the European Association of Archaeologists", Esslingen, Tyskland, 19.-23.9.

Claus Andreasen

- Claus Andreasen og Jens Fog Jensen, Institut for forhistorisk arkæologi og Etnologi, KU, modtog i 1999 100.000,- kr. fra SHF til seminar om "Grønlandsk-dansk Stenaldernetværk". Temaet var "Palæoeskimoisk flintteknologi". Seminaret blev holdt d. 24. – 27. februar 2001 på Institut for Arkæologi og Etnologi, KU, der stillede lokaler til rådighed. Deltagergruppen omfattede 2 fra Nuuk, 3 fra Canada, 2 fra Tromsø og 1 fra Oslo, 7 fra Danmark. Derudover deltog 2 arkæologer fra SILA Nationalmuseets Center for Grønlandsforskning samt studenter fra arkæologisk institut, KU. I alt 18-20 personer.
- Deltog i "4th World Congress on Mummy Studies" i Nuuk, d. 4-9.9.

Hans Lange

- Deltog i "4th World Congress on Mummy Studies" i Nuuk, d. 4-9.9.

Mariane Petersen

Deltog i "Arctic Clothing of North America, Alaska, Canada, Greenland" arrangeret af Department of Ethnography, British Museum i London 29.-31. marts. Fik 20.000,- kr. Fra KIIP til rejsen. Havde indlæg i form af forespørgsel om mulige symbolikker i kvinde-ræveskindsbukser fra Thule og fodformen på østgrønlandske kamikker et godt stykke ind i 1900-tallet.

Niels Frandsen

Mette-Astrid Jessen

Ane Marie B. Pedersen

Peter W. Olsen

Sikkerhedskonference for Teknisk Landsforbunds sikkerhedsrepræsentanten "Fokus på fremtidens arbejdsmiljø" Middelfart, 19-21 januar – 2001.

The 4th International Indoor Air Pollution Working Group Meeting. Nationalmuseet, København, 8-9. november 2001.

4th World Congress on Mummy Studies Nuuk, 4-10. september 2001.

Dansk konserveringspersonales Fællesudvalg. Montre og udstillingsmaterialer. Fuglsøcentret, Knebel, Mols, 13-14. november 2001.

Dansk kulturhistorisk Museums Forening. Årsmøde og fagligt orienteringsmøde. Fuglsøcentret, Knebel, Mols, 14-16. november 2001.

STUDIEREJSER OG FELTARBEJDE

Joel Berglund

- Studierejse d.7.3. – 15.3. Bryggen Museet i Bergen.
- Rekognoscering d. 28.5. – 9.6. for Greenland Resources; vandkraftværk i Sydgrønland ved Qorlortorssuaq.
- Besigtigelse d.09.7. – 10.7. Monitoringsprojekt;

- Besigtigelse d.11.7. for Råstofdirektoratet;
Logistik i forb.m. mineralefterforskning i Sarfaartoq dalen.
- Besigtigelse d.07.10. Monitoringsprojekt;
Håbets Ø og Akilia.

Claus Andreasen

- udgravning og rekognoscering ved Adam C. Knuth Site, Frigg Fjord, Nordgrønland. 24.7. – 6.8.

Mariane Petersen

• Deltagelse på udgravning på Qoornup Qeqertarsua ved Nuuk under Marie Hinnerson Berglunds projekt ”Mobilitet og Æstetik” i ugerne 26-27.

Mette-Astrid Jessen

Hans Lange

- udgravning og rekognoscering ved Adam C. Knuth Site, Frigg Fjord, Nordgrønland. 24.7. – 6.8.

Peter W. Olsen

Danmarks Nationalmuseets Bevaringsafdeling, Brede Lyngby, 17. april – 15 maj 2001.

I perioden 15-25. august deltog i seminarudgravningen af en nordbogård i Sydgrønland, nær Narsarsuaq, i Qoolortup Itinnera.

KURSER

Joel Berglund

- Arbejdsmiljøuddannelsen 12.11. – 16.11., Nuuk.

Andre

MØDER OG ANDEN REJSEAKTIVITET

Emil Rosing

Joel Berglund

- Møde i Samarbejdsudvalget, København 14.02.
- Møde på Danmarks Tekniske Universitet, København 15.02.
- Møde i SILA's faglige styregruppe, København 16.02.
- Møde i Samarbejdsudvalget, Nuuk 20.07.
- Møde i De Grl. Kommuners Arkæologiske Fond, Nuuk 20.07.
- Møde i Svalbardgruppen, Oslo 30.10. – 01.11.
- Møde i Skov- og Naturstyrelsen, World Heritage, Jakobshavn Isfjord.
- Møde i SILA's faglige styregruppe, København 20.11.
- Møde i Samarb.udv. Geologisk Museum, København 22.11.
- Møde på Panum Institutet, København 23.11.

Claus Andreasen

- møde i Norfa's bestyrelse, Visby, Gotland; 18.-22.6.
- div. møder i København d. 21.2.-9.3.
- 2 måneders forskningsophold på og for SILA i København; d. 4.10. – 7.12.

Mariane Petersen

- Møde i Samarbejdsudvalget, København 14.02.
- Møde i Samarbejdsudvalget, Nuuk, 20.07.

Hans Lange

* Møder på Universitetsrådet Ilisimatusarfik

Peter W. Olsen

Niels Frandsen

Ane Marie B. Pedersen

Mette-Astrid Jessen

UNDERVISNING

Joel Berglund

- Præsentation af ”Gården under Sandet”; 1. time
Ilisimatusarfik, Institut for kultur-og samfundshistorie.

Claus Andreassen

- Enkelte spørgetimer og eksamination i foråret for bachelor-studerende der skulle til re-eksamination i Arktisk Arkæologi.
- 15.12.: Præsentation af Utimut-udstillingen samt palæeskimoiske og neoeskimoiske redskaber for kandidat-studerende studerende ved Ilisimatusarfik, Institut for kultur-og samfundshistorie.

Hans Lange

- Præsentation af projektet Eskimonæs og den neoeskimoiske bosætning ved Nordøstvandet, Nordøstgrønland; 1. time
- Ilisimatusarfik, Institut for kultur- og samfundshistorie.

Niels Frandsen

Mette-Astrid Jessen

Andre

PUBLIKATIONER

Emil Rosing

Joel Berglund

- ”Et spørgsmål om respekt”; Polarfronten nr. 4/December Kbh. 2000.
- ”Bevaring af kulturlandskabet i Sydgrønland – mål og midler”; Landskab 1-2 Kbh. 2001.
- ”Omkring dagliglivet på Gården under Sandet”; Tdskr. Grønland nr. 7 Kbh. 2001.
- ”The Farm beneath the Sand”; Viking Heritage Magazine nr. 4 Visby 2001.
- “The Greenland National Museum & Archives”; Archiv für Völkerkunde 50 Wien 1999:7-8.
- “Vikings – The North Atlantic Saga”; Neriusaaq nr. 1 Nuuk 2001.
- “Greenland”; Destination Viking, Western Viking Route Visby 2001.

Niels Frandsen
Ane Marie B. Pedersen
Mette-Astrid Jessen

ANDEN FORMIDLING

Foredrag

Emil Rosing

Joel Berglund

- "Problems surrounding the repatriation, collection and displaying of human remains in museums", paper på The 4th World Congress on Mummy Studies in Nuuk 06.09.01.
- "Management of the cultural heritage in Greenland – visions, goal and reality" paper på The 7th Annual Meeting of European Association of Archaeologists in Esslingen 21.09.01.

Claus Andreasen

- "Qilakitsoq and Inuit Burials in Greenland" Paper på The 4th World Congress on Mummy Studies in Nuuk September 2001.
- Medvirkede ved Electric Sky's filmoptagelser af mumierne på NKA og på SANA.
- Deltog i aftenarrangement i Det Kongelige Danske Geografiske Selskab d. 4.12. om undersøgelserne i Frigg Fjord.

Mette-Astrid Jessen
Ane Marie B. Pedersen
Peter W. Olsen
Niels Frandsen

OFFENTLIGE MØDER

I tilknytning til Mumie-konferencen tilbød NKA, at Katuaq's Venner kunne "låne" tre kongresdeltagere til en foredragsaften. Det blev en stor succes i en fuldstændigt tæt pakket Lille Sal, hvor museumsdirektør Christian Fischer, Silkeborg, fortalte om danske moselig, seniorforsker Søren Nørby fortalte om aDNA og bestemmelserne af den grønlandske befolknings oprindelse og endelig talte Niels Lynnerup om mumier specielt mumierne fra Qilakitsoq

Andre

RADIO/TV/AVISER

Joel Berglund

- Interview i KNR om sommerens aktiviteter.
- Faktagranskning af udsendelse om nordboerne i KNR med udgangspunkt i Utimut-udstillingen.
- Om udstilling af mumier, Electric Sky TV, interview på Panum Institutet, Kbh.
- Interview i "The New York Times Science".
- Interview i "The Times" (London).

Claus Andreasen

- Interview til Danmarks Radio's udsendelse "Synspunkt" om Grønlands forhistorie. Sendt i DR i august 2001.

- Medvirkede i KNR-TV's radio- og TV-dækning af ekspeditionen "Midgaard 2001". TV sendte 3 x 25 minutter på grønlandsk og 3 x 25 minutter på dansk.

Hans Lange

Indslag til KNR-Radio morgenflade udsendelse om Carl Høyers fotoudstilling, indslag om Kirsten Larsen Egede udstilling, indslag om Eigil Knuths buster og i samme anledning kort om Helga Bruun de Neergaard samt om det applikerede vægtæppe. Præsentation af Inger Friis udstilling. Faktagranskning af udsendelse om Dorset kulturen i KNR med udgangspunkt i Utimut udstillingen. I samarbejde med Mariane Petersen "om udgravninger fra Qeqertasussuk, Qajaa, Nuuk og andre pladser i Grønland.

** Medvirkede i KNR-TV's radio- og TV-dækning af ekspedition "Midgaard 2001". TV sendte 3x 25 minutter på grønlandsk og 3 x 25 minutter på dansk.*

Mariane Petersen

I forbindelse med UTIMUT-udstillingen deltog I et par radioudsendelser I KNR med uddybning af enkelte dele af tilbageførslerne, f. eks. Om genstande fra Den rige kvindes Grav, en del af Gustav Holm-samlingen samt om dragter.

Emil Rosing

EKSTERNE MEDLEMSKABER

Emil Rosing

Joel Berglund

- Censorkorpset ved Ilisimatusarfik, Institut for kultur-og samfundshistorie.
- Bygningsfredningsrådet.
- De grønlandske kommuners arkæologiske Fond.
- NABO (North Atlantic Bioarchaeological Organisation), executive member.
- Samarbejdsudvalget med Geologisk Museum.
- Samarbejdsudvalget med Zoologisk Museum.
- Udvalget for det Dansk-Grønlandske Museumssamarbejde.
- Organisationskomitéen for "4th World Congress on Mummy Studies in Nuuk, Greenland."
- European Association of Archaeologists m.fl.

Hans Lange

- Ekstern medlem af Universitetsrådet
- Bestyrelsesmedlem i Grønlands Postvæsens Jubilæumsfond – nedlagt ved begyndelse af årsskiftet.
- Bestyrelsesmedlem af Ole Magnus Winstedts Mindelegat for Grønlands Landmuseum.
- Sekretær for Grønlands Museumsnavn.

Claus Andreassen

- Bestyrelsesmedlem i Dansk Peary Land Fond
- Organisationskomiteen for "4th World Congress on Mummy Studies in Nuuk, Greenland"
- Udvalget til udgivelse af Eigil Knuth's efterladte værker, (1996 - 2000; formand).
- NABO (North Atlantic Bio-Cultural Organization); executive member.
- Forskningsministeriets "Programkomité for Nordatlantisk Forskning 1998-2002" (næstformand)

- Bestyrelsen for Nordisk Forskerakademi (suppleant for Rektor O. Marquardt, Ilisimatusarfik)

Mariane Petersen

- Udvalget for det dansk-grønlandske museumsarbejde
- Landsstyrets Stednavnenævn
- Grønlands Delegation i ICC for Kalaallit Atuakkiortut
- Landsstyrets Ernæringsråd
- Landsstyrets sprogpoltiske redegørelsesudvalg

Niels Frandsen

Mette-Astrid Jessen

Ane Marie B. Pedersen

FORSKERE

Besøg

Bo Wagner Sørensen (Hans Lange)

Søren Forchammer (Niels Frandsen)

Andre?

Tilknyttede forskere

Maria Hinnerson Berglund fortsatte i 2001 sin aftale med NKA om arbejdsplads og adgang til samlingerne i forbindelse med sit phd. Projekt ”Mobilitet og Æstetik”, der har rod i Nuuk fjordens palæoeskimoiske bebyggelse. Projektet er støttet økonomisk af bl.a. KIIIPs forskningspulje, SILA og De grønlandske kommuners arkæologiske Fond.